

Bruselj, 24. november 2023
(OR. en)

15479/23

SPORT 50
GENDER 203

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o ženskah in enakosti na področju športa

V prilogi vam pošiljamo navedene sklepe Sveta, ki jih je Svet (izobraževanje, mladina, kultura in šport) odobril na seji 24. novembra 2023.

Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o ženskah in enakosti na področju športa

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI
V OKVIRU SVETA –

OB OPOZARJANJU NA NASLEDNJE:

1. Kot je navedeno v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji, so vrednote, na katerih temelji Unija, „skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških“, ter, kot je navedeno v členu 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), je cilj Evropske unije v vseh njenih dejavnostih „odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med moškimi in ženskami“ in, kot je navedeno v členu 19 PDEU, sprejeti „ustrezne ukrepe za boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti“.
2. Člen 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah določa, da je „prepovedana vsakršna diskriminacija na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega mnenja, pripadnosti narodnostni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti“. Člen 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah poleg tega določa, da se mora „enakost žensk in moških zagotoviti na vseh področjih“.
3. V sklepih Sveta o enakosti spolov v športu¹ so države članice pozvane, naj v tesnem sodelovanju s športnimi gibanji pripravijo splošne dogovore ali strategije za enakost spolov v športu².

¹ Sklepi Sveta z dne 21. maja 2014 o enakosti spolov v športu, UL C 183, 14.6.2014, str. 39.

² V teh sklepih se „šport“ obravnava v najširšem smislu, vključno s telesno dejavnostjo.

4. V resoluciji Sveta o ključnih značilnostih evropskega modela športa je zapisano, da organizacija športa v Evropi temelji na vrednotah, med drugim na enakosti spolov³.
5. Na podlagi revidirane evropske listine Sveta Evrope o športu⁴ se deležniki vključujejo v varstvo človekovih pravic in spodbuja se enakost spolov v športu in prek njega, zlasti z izvajanjem strategije za vključevanje vidika spola v športu.
6. Priporočilo Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam o vključevanju vidika spola v športu (CM/Rec (2015)2) podpira spodbujanje politik, katerih cilj je zagotoviti vključevanje vidika spola na vseh področjih in vseh ravneh športa.
7. V resoluciji Sveta o delovnem načrtu Evropske unije za šport⁵ je enakost spolov opredeljena kot ključno vprašanje na prednostnem področju varovanja integritete in vrednot v športu.
8. Evropska komisija je leta 2020 sprejela strategijo za enakost spolov za obdobje 2020–2025, ki si prizadeva za Unijo enakosti.

³ Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o ključnih značilnostih evropskega modela športa, UL C 501, 13.12.2021, str. 1.

⁴ Priporočilo CM/Rec (2021)5 o revidirani evropski listini o športu, ki ga je Odbor ministrov Sveta Evrope sprejel 13. oktobra 2021 na 1414. seji namestnikov ministrov.

⁵ Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o delovnem načrtu Evropske unije za šport (1. januar 2021–30. junij 2024), UL C 419, 4.12.2020, str. 1.

9. V sklepih Sveta⁶ o vlogi športa kot sredstvu in vzpodbudi za dejavno socialno vključevanje je enakost spolov priznana kot ena od skupnih prednostnih nalog, ki potrebujejo močnejšo podporo po vsej Evropski uniji, tudi na področju športa, pri čemer se spodbuja enakost spolov v športu, zlasti v zvezi z dostopom do športa in zastopanostjo v organih odločanja ter vključno z aktivnimi ukrepi za boj proti spolnim stereotipom.
10. V sklepih Sveta o spodbujanju skupnih vrednot EU prek športa⁷ je navedeno, da je šport univerzalni jezik, ki ga razumejo vsi, zato lahko prispeva k preprečevanju nestrpnosti in socialne izključenosti, vključno s spolnimi stereotipi in sovražtvom do žensk, rasizma, ksenofobije in marginalizacije.
11. V sklepih Sveta o inovacijah v športu⁸ je priznano, da lahko inovativne tehnološke in digitalne metode komuniciranja in radiodifuzije ter neformalnega in priložnostnega učenja športnim organizacijam pomagajo pri ozaveščanju o spolnih stereotipih, sovražtvu do žensk, homofobiji, nadlegovanju, zlorabah in nasilju, tudi spolnem, in vseh oblikah diskriminacije ter njihovem preprečevanju.
12. Skupina na visoki ravni za enakost spolov v športu (2022)⁹ je Evropski komisiji, državam članicam, nacionalnim in mednarodnim športnim organom ter organizacijam na lokalni ravni predlagala akcijski načrt in priporočila za izboljšanje uravnotežene zastopanosti spolov v športu, pri čemer je poudarila šest ključnih tematskih področij delovanja (sodelovanje, trenerstvo in sojenje, vodenje, družbeni in gospodarski vidiki športa, poročanje medijev in nasilje na podlagi spola).

⁶ Sklepi Sveta z dne 18. novembra 2010 o vlogi športa kot sredstvu in vzpodbudi za dejavno socialno vključevanje, UL C 326, 3.12. 2010, str. 5.

⁷ Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju skupnih vrednot EU prek športa, UL C 196, 8.6.2018, str. 23.

⁸ Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o inovacijah v športu, UL C 212, 4.6.2021, str. 2–9.

⁹ Evropska komisija, Za večjo enakost spolov v športu, priporočila in akcijski načrt skupine na visoki ravni za enakost spolov v športu, 2022.

OB PRIZNAVANJU NASLEDNJEGA:

13. Kljub dosedanjemu napredku in ob upoštevanju različnih razmer v državah članicah je udeležba žensk v športu in telesni dejavnosti zaradi praktičnih, osebnih, družbenokulturnih in strukturnih ovir še vedno nižja kot pri moških¹⁰, kar negativno vpliva na njihovo stopnjo prisotnosti na trenerskih, sodniških in vodstvenih položajih.
14. Ženske se na trgu dela v športu še vedno soočajo z ovirami, na primer v smislu enakega dostopa, enakega plačila za enako delo, zastopanosti na položajih odločanja, spolnih stereotipov ter enakega spoštovanja in priznavanja njihovega dela.
15. Med različnimi športi in državami članicami obstajajo očitne razlike, pomanjkanje enakega dostopa in sodelovanja žensk, njihove udeležbe na vodstvenih položajih in položajih odločanja ter vidnosti na področju športa pa še naprej povzroča diskriminacijo in neenakosti¹¹.
16. Zloraba, spolno nadlegovanje in nasilje nad ženskami in dekleti, tudi v digitalnem okolju, ter spolni stereotipi in seksizem so v športnem sektorju še vedno zelo zaskrbljujoči.
17. Diskriminacija na podlagi spola lahko privede do izključevanja iz udeležbe v športu, zlasti žensk in vseh oseb v ranljivem in marginaliziranem položaju.
18. Medijsko poročanje o športu je običajno osredotočeno na moške v športu, pri čemer so ženske v športu na splošno deležne manj medijske ali spletne pozornosti kot moški. Obravnava žensk v športu pogosto temelji na spolnih stereotipih ali pa je seksualizirana in seksistična.
19. Šport ima pomemben potencial, da s samoopolnomočenjem, ozaveščanjem in bojem proti prevladujočim spolnim stereotipom prek dejavne udeležbe spodbuja enakost.

¹⁰ Glede na peto raziskavo Eurobarometer o športu in telesni dejavnosti, objavljeno septembra 2022.

¹¹ Podatki Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE) kažejo, da je samo približno vsak peti član najvišjega organa odločanja v športnih organizacijah ženska.

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

20. Občutek pripadnosti Evropi in blaginja Evrope v prihodnosti sta odvisna od družb, ki dejavno preprečujejo diskriminacijo na podlagi spola in se borijo proti njej.
21. Šport ima pomembno vlogo v življenju prebivalcev in prebivalk v EU, športne dejavnosti pa z družbenega, izobraževalnega, gospodarskega, kulturnega in združevalnega vidika pomembno prispevajo k družbi v Evropski uniji ter njenim strateškim ciljem in družbenim vrednotam.
22. Čeprav so koristi dostopa do športa in udeležbe v njem za posameznice in posameznike dodobra dokazane, na primer kar zadeva osebni razvoj, občutek identitete in pripadnosti, samoučinkovitost, samozavest ter telesno in duševno dobro počutje, je za njihovo polno doseganje nujno, da imajo udeleženci in udeleženke dostop do varnih, vključujočih in enakih konkurenčnih pogojev, brez kakršne koli neenakosti, diskriminacije ali nasilja.
23. Večja prepoznavnost ženskih športnih tekmovanj in boljše medijsko poročanje o njih bi lahko vplivala na prepoznavanje vrednosti ženskega športa v javnosti in njegov pomen v družbi.
24. Javne naložbe v šport bi morale biti pravično porazdeljene med ženske in moške, kar bi prispevalo k odpravi obstoječih neenakosti in podprlo razvoj enakopravnejšega športa.

OB POUDARJANJU NASLEDNJEGA:

25. Področje uporabe teh sklepov Sveta zajema vse ukrepe športne politike.
26. Enakost spolov je cilj športne politike na ravni EU, kot je bil potrjen v delovnem načrtu za šport (2021–2024).
27. Ukrepi za podporo in spodbujanje enakosti spolov krepijo skladnost z mednarodnimi zavezami iz Priloge k tem sklepom –

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI TER OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU VLOGE IN AVTONOMIJE SOCIALNIH PARTNERJEV:

28. si prizadevajo zagotoviti, da bodo imeli vsi enak dostop do športa in bodo lahko v celoti sodelovali v njem na vseh ravneh in v vseh funkcijah brez diskriminacije na podlagi spola;
29. krepijo enakost spolov in vidik spola vključujejo v športno politiko ter s športno politiko in drugimi povezanimi politikami promovirajo pozitivne zglede;
30. spodbujajo enako udeležbo žensk in moških v poklicnih športih z izboljšanjem pogojev za zaposlitev, spodbujanjem enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti ter pospeševanjem ukrepov, ki podpirajo usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja;

31. spodbujajo in motivirajo športni sektor, da poveča delež žensk na vodilnih položajih ter med športnim osebjem ter uradnicami in uradniki;
32. brez poseganja v svobodo izražanja in obveščanja spodbujajo enakost spolov s pozivi medijem, zlasti javnim medijem, naj izboljšajo prepoznavnost ženskih športnih tekmovanj in poročanje o njih v medijih, pri čemer naj razmislijo o uporabi posebnih pravic iz člena 14 direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah v zvezi z dogodki velikega družbenega pomena¹²;
33. spodbujajo in dejavno podpirajo športni sektor pri preprečevanju nadlegovanja, seksističnega sovražnega govora, spolne zlorabe in nasilja nad ženskami in dekleti, zlasti nad osebami v ranljivem in marginaliziranem položaju ter mladoletnicami in mladoletniki na vseh ravneh, ter boju proti njim;
34. izboljšajo zaščito prič, žvižgačev in žrtev spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola;
35. razmislijo o spodbujanju raziskav in študij, statističnih podatkov in analiz o enakosti spolov na področju športa ter zbiranju presečnih in razčlenjenih podatkov o moških in ženskah na področju športa, vključno z učinki spolnih stereotipov;
36. razmislijo o tem, da bi dodeljevanje javnih sredstev pogojili s spoštovanjem temeljnih pravic in načel dobrega upravljanja, vključno z enakostjo spolov;
37. pri gradnji in prenovi športne infrastrukture upoštevajo vidik enakosti spolov ter posebne potrebe žensk in deklet.

¹² Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah), UL L 95, 15.4.2010, str. 1.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO, NAJ V SKLADU Z NAČELOM
SUBSIDIARNOSTI IN V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:

38. spodbujajo redno izmenjavo dobrih praks v zvezi z ukrepi za spodbujanje enakosti spolov na področju športa, npr. s sodelovanjem v skupnem projektu EU in Sveta Evrope „All In Plus“;
39. spodbujajo izmenjavo dobrih praks in smernic o tem, kako bi lahko športne ustanove razvile organizacijske strukture in ukrepe za preprečevanje vseh oblik zlorab, s posebnim poudarkom na nasilju na podlagi spola;
40. spodbujajo izmenjavo informacij o vseh pobudah in praksah, ki lahko prispevajo k povečanju udeležbe žensk v športnem sektorju na splošno ter k boju proti diskriminaciji na podlagi spola in spolnim stereotipom;
41. spodbujajo dejavno sodelovanje med zadevnimi socialnimi partnerji v okviru socialnega dialoga in s športnimi gibanji v okviru strukturiranega dialoga na podlagi na človekovih pravicah temelječega večdisciplinarnega pristopa, ki upošteva vidik spola ter se izvaja na več ravneh in z več akterji.

POZIVAJO KOMISIJO, NAJ:

42. razmisli o vključitvi športnega sektorja v prihodnje strategije za enakost spolov, pri tem pa upošteva nacionalne pristojnosti držav članic;
43. redno poroča Svetu o ukrepih, sprejetih v zvezi s spodbujanjem enakosti spolov, ki so pomembni za športni sektor;
44. še naprej podpira nadnacionalne pobude o enakosti spolov na področju športa, kot so ozaveščanje, izobraževalne kampanje, izmenjava dobrih praks, študije, mreže in projekti, kot je skupni projekt EU in Sveta Evrope „All In Plus“¹³;
45. spodbuja raziskave o vlogi športnega sektorja in športne industrije pri oblikovanju vrednot, odnosov, potreb in zanimanj žensk in moških, da se analizirajo vidiki, kot so enak dostop, vidnost in udeležba na področju športa;
46. upošteva vidik enakosti spolov pri oceni pogojev, ki so potrebni za opredelitev športnih dogodkov kot dogodkov velikega družbenega pomena v skladu s členom 14 Direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah.

¹³ Svet Evrope, „All In Plus“: spodbujanje večje enakosti spolov v športu, marec 2023.

POZIVAJO ŠPORTNO GIBANJE IN DRUGE USTREZNE DELEŽNIKE, NAJ:

47. zagotovijo, da enakost spolov postane temelj dobrega upravljanja športnih organizacij, na primer s spodbujanjem enakega in preglednega sistema financiranja, enakih možnosti financiranja in enakega plačila; poleg spodbujanja raznolikosti na vseh ravneh bi bilo treba preučiti vse pomembne vidike s posebnim poudarkom na presečnosti ter strukturni in institucionalni diskriminaciji;
48. promovirajo pobude, ki spodbujajo razvoj, razširjanje in krepitev zmogljivosti orodij za vključevanje enakosti spolov kot stebra dobrega upravljanja v športu, kot so priprava proračuna, ki upošteva vidik spola, ocene učinka na spol, usposabljanje o enakosti spolov in vrednotenje, ki upošteva vidik spola;
49. vidik spola vključijo v vse športne strategije, politike in ukrepe, na primer z vzpostavitvijo notranje strategije s koordinatorico oziroma koordinatorjem za enakost spolov in pripravo proračuna, ki upošteva vidik spola, ter spodbujanjem enakosti spolov pri vseh postopkih in usposabljanju zaposlenih ter prostovoljk in prostovoljcev;
50. sprejmejo potrebne ukrepe za povečanje deleža žensk na vodilnih, trenerskih in sodniških položajih v športnih organizacijah, ustanovah in klubih, zlasti z motiviranjem in podpiranjem žensk, da zavzamejo te položaje;
51. določijo cilje za enako zastopanost spolov pri usposabljanju športnega osebja ter uradnic in uradnikov, na primer s podpiranjem mentorskega programa za mlada dekleta in ženske, ki se zanimajo za trenerske in sodniške dejavnosti;

52. razvijejo in dajo na voljo izobraževalne in preventivne programe o enakosti spolov ter o boju proti nadlegovanju, sovražnemu govoru ter vsem oblikam zlorab in nasilja na podlagi spola, vzpostavijo komunikacijske mehanizme, da bi tako prisluhnili žrtvam nasilja na podlagi spola, ter zagotovijo boljšo zaščito za žrtve, žvižgače in priče;
53. si prizadevajo za udeležbo žensk in deklet iz različnih socialno-ekonomskih okolij v športu;
54. zbirajo, razširjajo in poudarjajo dobre prakse na področju enakosti spolov v športu, hkrati pa spodbujajo in lajšajo izmenjavo izkušenj;
55. zagotavljajo, da so pri notranji in zunanji komunikaciji, tudi na družbenih omrežjih, ter pri poročanju o športnih dejavnosti uravnoteženo zastopana oba spola, ter da je poročanje in komentiranje nediskriminatorno;
56. zagotavljajo, da imajo ženske in dekleta, ki se ukvarjajo s športom, dostop do ustrezne opreme in da se jim zagotovi varna udeležba;
57. zagotovijo enak dostop do športne infrastrukture na podlagi potreb in zahtev vseh posameznic in posameznikov ter vzpostavijo ustrezne in varne prostore za ženske in dekleta.

Z ZADEVNO POLITIKO POVEZANI DOKUMENTI:

- Lizbonska pogodba, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, UL C 306, 17.12. 2007, str. 1.
- Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (2012/C 326/02).
- Sklepi Sveta o trajnostni in dostopni športni infrastrukturi, UL C 494, 28.12.2022, str. 1.
- Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o ključnih značilnostih evropskega modela športa, UL C 501, 13.12.2021, str. 1.
- Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o delovnem načrtu Evropske unije za šport (1. januar 2021–30. junij 2024), UL C 419, 4.12.2020, str. 1.
- Sklepi Sveta o gospodarstvih EU z zagotovljeno enakostjo spolov: pot naprej (dok. 14938/19)
- Sklepi Sveta o odpravljanju plačne vrzeli med spoloma: ključne politike in ukrepi (dok. 10349/19).
- Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju skupnih vrednot EU prek športa, UL C 196, 8.6.2018, str. 23.

- Sklepi Sveta z dne 21. maja 2014 o enakosti spolov v športu, UL C 183, 14.6.2014.
- Sklepi Sveta z dne 18. novembra 2010 o vlogi športa kot sredstvu in vzpodbudi za dejavno socialno vključevanje, UL C 326, 3.12.2010, str. 5.
- Evropska komisija, Za večjo enakost spolov v športu: priporočila in akcijski načrt skupine na visoki ravni za enakost spolov v športu (2022).
- Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025, COM(2020) 152 final).
- Priporočilo Odbora ministrov Sveta Evrope o preprečevanju seksizma in boju proti njemu (2019).
- Priporočilo CM/Rec(2021)5 o revidirani evropski listini o športu, ki ga je Odbor ministrov Sveta Evrope sprejel 13. oktobra 2021 na 1414. seji namestnikov ministrov.
- Priporočilo CM/Rec(2015) o vključevanju načela enakosti spolov v športu, ki ga je Odbor ministrov Sveta Evrope sprejel 21. januarja 2015 na 1217. seji namestnikov ministrov.
- Resolucija Evropskega parlamenta o športni politiki EU: ocena in možne poti naprej, UL C 224, 8.6.2022, str. 2.

- Poročilo Evropskega inštituta za enakost spolov o enakosti spolov na položajih moči in odločanja, 2015.
 - Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO), Uresničevanje agende za trajnostni razvoj do leta 2030, BSP-2017/WS/1, 2017.
 - UNESCO, Šesta mednarodna konferenca ministrov in visokih uradnikov, pristojnih za telesno vzgojo in šport (MINEPS VI), Akcijski načrt iz Kazana, 15. julij 2017.
 - UNESCO, MINEPS V, Izjava iz Berlina, 30. maj 2013.
 - Mednarodni olimpijski komite, cilji glede enakosti spolov in vključevanja za obdobje 2021–2024, poročilo o enakosti spolov in vključevanju za leto 2021.
 - Mednarodni olimpijski komite, Olimpijska agenda 2020 +5: 15 priporočil.
-